

Protocol Voortgezet Speciaal Onderwijs (vso)

Algemeen protocol bij openstelling scholen

Versie 15 april 2021

Dit protocol is opgesteld door PO-Raad, AOb, CNV Onderwijs, FvOv, en AVS, in afstemming met Sectorraad GO, VO-raad, Vivis, Siméa, Leerling Belangen VSO en VGN. Dit protocol is gebaseerd op nadere adviezen van de betreffende autoriteiten en collegiaal getoetst door het RIVM.

Het protocol is een handreiking voor de sector bij de heropening van scholen. Het kabinetsbesluit tot de opening van de scholen is leidend: alle leerlingen gaan volledig naar school, met inachtneming van de RIVM-voorschriften. Scholen zijn niet gehouden aan het onmogelijke.

Dit protocol is aangepast naar aanleiding van het aanvullende servicedocument van OCW van 23 februari jl. In dit servicedocument zijn de adviezen vanuit het Generiek Kader van de RIVM (waarin extra maatregelen en adviezen aan de GGD staan) opgenomen en wordt vanuit OCW aangegeven hoe het onderwijs vanaf het opengaan van de scholen op 1 maart a.s. moet/kan worden ingericht. Voor het vso was fysiek onderwijs in de praktijk al de norm.

- Het servicedocument vanuit OCW is leidend voor de inrichting van het onderwijs, dit is de uitwerking van het kabinetsbesluit.
- Het RIVM heeft in het Generiek Kader eveneens verplichtingen geformuleerd, die voor een deel zijn overgenomen in het servicedocument. De GGD acteert op dit kader.
- Scholen bepalen in overleg met de GGD hoe zij de richtlijnen uit het Generiek Kader in hun school vormgeven.
- Scholen hebben de ruimte om maatwerk te bieden binnen de kaders van het servicedocument. Bij vragen over adviezen uit het Generiek Kader die niet in het servicedocument zijn overgenomen, kunnen scholen afstemmen met de GGD. Samen met de GGD maken zij dan afwegingen die passen bij de school.
- Als er in het protocol staat dat maatregelen verplicht zijn, komt deze verplichting voort uit wettelijke verankering, zoals in het servicedocument staat beschreven. Waar in het servicedocument staat dat het een noodzakelijke maatregel is, hebben wij deze ook onder het kopje verplicht opgenomen in dit protocol, omdat scholen deze maatregelen onder alle omstandigheden op dienen te volgen.
- Als er in het protocol staat dat iets een geadviseerde maatregel is, wordt er verwacht dat scholen

deze maatregelen zo goed mogelijk invoeren, rekening houdend met hun eigen situatie en de context van de school.

- Bij het invoeren van de maatregelen moeten docenten, leerlingen en ouders zoveel mogelijk betrokken worden, en worden de GMR en/of de MR over besluiten geraadpleegd. In dit protocol wordt ingegaan op een aantal praktische aspecten rondom veiligheid en hygiëne waar rekening mee gehouden kan worden en in sommige gevallen moet worden. Besturen, scholen en werknemers zijn niet gehouden aan het onmogelijke, nu zij gesteld zijn voor de moeilijke taak zowel de veiligheid van werknemers en leerlingen zo goed mogelijk te waarborgen en tegelijk vorm te geven aan de continuering van het onderwijs.

In het algemeen gelden de volgende uitgangspunten:

- Fysiek onderwijs is het beste voor alle leerlingen.
- Openstelling van het voortgezet speciaal onderwijs moet volgens het OMT verantwoord worden geacht.
- De risico's voor alle betrokkenen worden zo beheersbaar mogelijk gemaakt.
- De continuïteit van onderwijs wordt zoveel mogelijk gewaarborgd.
- Het 98^e advies van het OMT wordt opgevolgd: tussen leerlingen en/of koppels onderling moet zoveel als mogelijk 1,5 m afstand worden gehouden en het aantal contacten per persoon moet worden beperkt.
- Door zoveel als mogelijk de 1,5 meter afstand te bewaren zal het – afhankelijk van de beschikbare ruimte – onmogelijk zijn om alle leerlingen tegelijkertijd op school te ontvangen. Scholen zullen daarin keuzes moeten maken en krijgen ruimte en mogelijkheden voor maatwerk daarin, waarbij de (G)MR moet worden geraadpleegd.
- Hoe langer de scholensluiting, hoe groter de impact op het mentaal welbevinden van alle leerlingen. Daarom is het belangrijk dat iedere leerling met enige regelmaat, minimaal 1 dag per week, naar school komt. Scholen zorgen dat leerlingen zo vaak als mogelijk fysiek onderwijs kunnen volgen.
- Scholen blijven bijzondere aandacht houden voor examenleerlingen, leerlingen in een kwetsbare positie¹ en leerlingen die praktijkgerichte lessen volgen, omdat zij in het bijzonder gebaat zijn bij onderwijs op school.
- Conform het servicedocument van 23 januari 2021 blijven scholen bij residentiële instellingen in principe open. Het gaat hierbij om scholen verbonden aan open en gesloten jeugdzorginstellingen en justitiële jeugdinstellingen. Juist voor deze jongeren is het belangrijk om structuur te hebben binnen hun integrale dagprogramma.
- Schoolbesturen en scholen gaan over de nadere praktische en onderwijsinhoudelijke invulling op school in overleg met hun (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad en maken hierover afspraken. De termijnen voor overleg worden in redelijkheid ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen.
- De school is (geheel of gedeeltelijk) open, tenzij:
 - Het advies van de GGD over besmettingen op school en beperking van het verspreidingsrisico hier aanleiding toe geeft, of
 - De school organisatorisch geen andere mogelijkheid heeft dan te sluiten, omdat teveel personeelsleden ziek zijn of in quarantaine moeten, en geen vervanging beschikbaar is.

Daarnaast blijven de hygiënemaatregelen van het RIVM van kracht – zoals het OMT aangeeft, is het extra van belang dat die worden nageleefd. Het gaat daarbij om:

- Een goede melding en monitoring van besmettingen;
- Het strikt toepassen van een gezondheidscheck wanneer ouders/verzorgers en andere volwassenen de school binnentreden (zie voor meer informatie [deze infographic](#));
- Het strikt toepassen van de overige hygiënemaatregelen.

Bij de uitvoering van dit protocol wordt de medezeggenschapsraad betrokken op basis van de WMS, waarbij de termijnen voor overleg in redelijkheid worden ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen.-

Wijzigingen per 15 april 2021:

- I-7 Privacy: Informatie over privacy is opgenomen in de veelgestelde vragen op lesopafstand.nl
- II-2 Aanwezigheid leerlingen op school en (les) aanbod: bij bewegingsonderwijs buiten hoeft geen 1,5 m afstand te worden gehouden.
- IV-7 Gezondheid: Beschikbaar stellen van zelftesten voor onderwijspersoneel en leerlingen

I Algemeen

1	Algemene RIVM richtlijn Veiligheidsrisico's	<p>Scholen hanteren de RIVM-richtlijn: lci.rivm.nl/richtlijnen/ covid-19.</p> <p>Specifiek zijn de volgende maatregelen van kracht:</p> <ul style="list-style-type: none">• Het is verplicht dat iedereen zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand van elkaar houdt.• Scholen houden toezicht op de naleving van de hygiënemaatregelen.• Indien het mogelijk is vaste koppels (tweetallen) van leerlingen te maken geldt dat binnen de koppels geen 1,5 meter afstand hoeft te worden gehouden. Tussen leerlingen en/of koppels onderling moet 1,5 meter afstand worden gehouden. Zie hoofdstuk II-3 cohortering.• Het aantal contacten per persoon moet worden beperkt.• Voor zorgverlening: zie hoofdstuk IV.• Scholen melden zich bij de GGD wanneer er sprake is van één of meer bevestigde besmettingen met COVID-19 als zij daarover nog niet door de GGD zijn benaderd.• Scholen zoeken contact met de GGD om vooraf afstemming te zoeken over noodzakelijke informatie voor BCO, groepsvorming, contactpersonen (team onderwijs en jeugd, preventiemedewerker van de school) en snelle communicatie.• Het is van belang dat de school zich voorbereidt op evt. afwezigheid van docenten en leerlingen i.v.m. quarantaines en/of besmetting op school, aan de hand van protocollen en school-eigen afspraken. Hierbij staan zowel het tegengaan van verspreiding van het virus als continuering van onderwijs centraal. Denk hierbij aan:<ul style="list-style-type: none">• communicatie naar ouders en leerlingen;• onderwijsaanbod en afstandsonderwijs (handreiking Onderwijsinspectie);• afstemming met bestuur, eventueel nabije scholen (bijvoorbeeld hetzelfde gebouw) en gemeente. <p>Zie voor meer informatie: rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/basisonderwijs-en-speciaal-onderwijs.</p>
2	Mondneusmasker	<p>Vanaf 1 december 2020 is het in het voortgezet speciaal onderwijs verplicht om niet-medische mondneusmaskers te dragen voor aanwezigen binnen het schoolgebouw. Het mondneusmasker dient de mond en de neusgaten volledig te bedekken. Personeel mag ook een gezichtsscherm (faceshield) dragen. zie: rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/11/19/mondkapje-verplicht-vanaf-1-december.</p> <p>Dit geldt niet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Voor (klassikale) lessituaties wanneer onderwijspersoneel en leerlingen een vaste zit- of staanplaats hebben.• Voor docenten als zij door de klas lopen; wel moeten zij steeds 1,5 meter afstand houden ten opzichte van anderen.• Voor personen die vanwege een beperking of ziekte geen mondneusmasker kunnen dragen of opzetten, of daarvan ernstig ontregeld kunnen raken.• Het personeelslid of de leerling die zich beroept op een van de uitzonderingen zal de beperking of ziekte desgevraagd op enigerlei wijze aannemelijk moeten maken aan school (waarbij de school rekening houdt met de privacy wetgeving). Zie ook IV-1.• Als het dragen van een mondneusmasker een belemmering vormt voor de deelname aan dan wel verzorging van een onderwijsactiviteit. Hierbij kan het gaan om bepaalde vormen van beroepsgerichte en praktijkvakken. De algemene voorzorgsmaatregelen, zoals regelmatig handen wassen, blijven belangrijk. <p>Leerlingen dragen ook een mondneusmasker op de route van de school naar de fietsenstalling of naar het leerlingenvervoer. Mocht het noodzakelijk zijn dat een ouder/verzorger bij de school komt, dan wordt de ouder of verzorger gevraagd om bij de school ook buiten mondneusmaskers te dragen.</p> <p>Tekst gaat verder op de volgende pagina.</p>

I Algemeen			
	2	Mondneusmasker	<p>Vervolg.</p> <p>De school moet zich houden aan de uitzonderingen van de wettelijke verplichting. Een school mag dus in die gevallen niet zelf leerlingen of personeel verplichten tot het dragen van een mondneusmasker.</p> <p>De school heeft een zorgplicht om voorzieningen te treffen dat aanwezig in de school zich aan de Coronaregels kunnen houden.</p>
	3	Fysiek contact	<ul style="list-style-type: none"> • Volwassenen en leerlingen houden zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand tot elkaar. • Er worden geen handen geschud. • Pas zo nodig de schoolregels/gedragsregels aan en bespreek deze met de leerlingen. • Voor leerlingen die dusdanige gedrags-(agressie) problemen hebben dat bij voorbaat al voorzien kan worden dat de 1,5 meter afstand tot volwassenen en/of volwassenen onderling – om deze reden – niet gewaarborgd kan worden, zal de school maatwerkoplossingen moeten aanbieden.
	4	Hygiënemaatregelen	<p>Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zoveel mogelijk worden nageleefd: rivm.nl/hygienerichtlijnen/algemeen.</p> <p>In het kader van de Arbowet is aan te raden dat besturen hun personeelsleden voorlichten en instrueren over de maatregelen die zij tegen de besmettingsrisico's hebben getroffen en over de wijze waarop zij invulling geven aan de RIVM richtlijnen. Besturen dienen toe te zien op het naleven van de instructies en voeren hierover overleg met de PMR.</p> <p>Daarnaast geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedereen wast goed zijn/haar handen en meerdere keren per dag voor tenminste 20 seconden. Handen goed afdrogen met papieren handdoekjes. • Handenwassen met water en zeep: bij aankomst op school, na het binnenkomen van buiten, voor het (klaarmaken van) eten, na toiletbezoek, na contact met dieren en bij vieze of plakkerige handen¹. • In de klas zijn papieren zakdoekjes aanwezig. • Hoesten/niezen in de elleboog. • Niet aan je gezicht zitten. • Oppervlakten reinigen met water en zeep², of reinigingsdoekjes.
	5	Hygiëneregeling leermiddelen en ondersteuningsvormen	<p>Docenten maken na binnenkomst hun eigen tafel/bureau schoon, en herhalen dit bij het verlaten van het lokaal. Materialen die door meerdere docenten worden gebruikt, worden met regelmaat schoon gemaakt. Dit geldt ook voor werkplekken en gereedschappen in praktijklokalen.</p> <p>Voor elektronica: gebruik oppervlaktesprays voor elektronica. De hygiënemaatregelen gelden ook voor materialen van leerlingen zoals (handgrepen op) rolstoel, tillift, hoor- en solo-apparatuur, en andere aan de leerling gerelateerde zaken die noodzakelijk zijn voor de schoolgang.</p>
	6	Schoonmaak	<p>Dagelijks intensieve schoonmaak. De nadruk ligt op contactpunten (deurklinken, touchscreens, lesmateriaal en de toiletbediening). Prullenbakken worden dagelijks geleegd.</p>
	7	Privacy	<p>Een school dient zich te houden aan de wet- en regelgeving op het gebied van bescherming van persoonsgegevens/privacy. Zie voor meer informatie de veelgestelde vragen over privacy op lesopafstand.nl.</p>

1. Handdesinfectie is alleen effectief bij juist gebruik, dus onder toezicht. Wanneer het op enige manier mogelijk is de leerlingen te laten handenwassen heeft dit sterk de voorkeur en beleid zou daar op moeten zijn gericht.
2. Desinfectie van oppervlakten heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte reinigen met water en zeep. Daarnaast geeft het aanwezig zijn van deze middelen een gezondheidsrisico in klaslokalen. Het RIVM adviseert geen oppervlaktedesinfectie op scholen toe te passen.

II Aanwezigheid van leerlingen op school en lesaanbod

1	Focus	Leerlingen moeten zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand houden. Mogelijkheden tot fysiek onderwijs voor de leerling die in de risicogroep valt en/of gezinsleden heeft die in de risicogroep vallen is ter beoordeling aan de behandelend arts van de leerling.
2	Aanwezigheid van leerlingen op school en (les)aanbod	<ul style="list-style-type: none">• Voor leerlingen aan wie fysiek onderwijs wordt aangeboden, geldt dat zij verplicht zijn om naar school te komen. Uitzondering hierop zijn leerlingen die tot een risicogroep behoren.• Voor leerlingen die onderwijs op afstand aangeboden krijgen, geldt dat zij verplicht zijn dit te volgen.• Wanneer de school gesloten is voor fysiek onderwijs voor leerlingen, schakelt de school zo snel als mogelijk over naar onderwijs op afstand.• Als cohortering (vaste groepen of koppels) organisatorisch niet mogelijk is, is dit geen reden om de school te sluiten. Gevolg is wel dat bij een besmetting meer leerlingen en personeel getest moeten worden en mogelijk in quarantaine moeten.• Uitgangspunt is dat het aantal contacten op school beperkt moet worden. Dit geldt voor zowel leerlingen als personeel.• Onderwijsactiviteiten onder begeleiding van OP/OOP vinden doorgang.• Zingen in groepsverband wordt afgeraden: rvm.nl/coronavirus-covid-19/verspreiding. <p>Praktijkvakken/praktische activiteiten Geadviseerd wordt – met name vanuit uitstroom arbeid/uitstroom (arbeidsmatige) dagbesteding, en het beroepsgerichte deel van het vmbo en vso – om daar waar mogelijk (en verantwoord) in te zetten op de vakken met een praktisch component. Voor deze praktische activiteiten geldt zoveel mogelijk 1,5 meter afstand tussen alle aanwezigen gehanteerd moet worden. Eventueel moeten de activiteiten aangepast worden. De docent kan een mondneusmasker of gezichtsscherm dragen in die gevallen waar geen 1,5 m afstand kan worden gehouden of ter aanvulling op de eigen veiligheid.</p> <p>Bewegingsonderwijs Laat lichamelijke opvoeding zoveel mogelijk buiten plaatsvinden. In de buitenlucht hoeft onderling geen 1,5 meter afstand gehouden te worden. Wanneer binnen wordt gesport, geldt de 1,5 meter tussen leerlingen onderling en tussen leerling en docent wel. Zie: https://www.kvlo.nl/hulp-en-advies/juridisch-onderwijs-cao/onderwijstype-of--thema/protocol-pagina-lo-in-coronatijd-2020-2021.html.</p> <p>Een mondneusmasker hoeft niet op: Als het dragen van een mondneusmasker een belemmering vormt de deelname aan dan wel verzorging van een onderwijsactiviteit. Hierbij kan het gaan om activiteiten als lichamelijk opvoeding, toneel en dans of bepaalde vormen van beroepsgerichte en praktijkvakken.</p>
3	Cohortering	<p>Wat is cohortering? Cohortering betekent dat leerlingen worden ingedeeld in subgroepen en dat het contact tussen deze subgroepen wordt beperkt. Cohortering in vaste groepen is een noodzakelijke maatregel en draagt bij aan het tegengaan van de verspreiding van het coronavirus.</p> <p>Voordeel van cohortering Wanneer een groep leerlingen op school kan worden opgedeeld in subgroepen, hoeft bij een mogelijke besmetting op een school mogelijk niet de hele klas of school in quarantaine, maar alleen de relevante subgroep. Dit is uiteindelijk aan de GGD om te bepalen in een concreet geval. Bij cohortering is een accurate registratie van subgroepen van groot belang. Scholen maken zelf de afweging op welke manier dit georganiseerd wordt.</p> <p>Tekst gaat verder op de volgende pagina.</p>

II Aanwezigheid van leerlingen op school en lesaanbod

3	Cohortering	<p>Vervolg.</p> <p><i>Verplicht:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Houd verschillende klassen, vakken, leerjaren en/of schoolniveaus zoveel mogelijk gescheiden van elkaar en werk zoveel mogelijk in vaste groepen.• Het is van groot belang om een accurate registratie bij te houden van klassenindelingen (en als van de mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, van koppels) en presentie.• Werk zoveel mogelijk met vaste plekken in de klas en bewaar de plattegrond daarvan. <p><i>Geadviseerde maatregel:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Maak waar mogelijk vaste koppels binnen één klas die naast elkaar zitten en samenwerken en 1,5 meter afstand houden van andere leerlingen. De school betreft de betreffende leerlingen bij het vormen van de koppels. Het uitgangspunt is dat de variabiliteit tussen koppels zo laag mogelijk is, in tijd en verscheidenheid. Dat betekent dat koppels voor langere tijd worden gevormd en niet per dag/week.
4	Les op afstand	<p>Voor leerlingen die vanwege de RIVM-richtlijnen (of lokale maatregelen), geen fysiek onderwijs mogen/kunnen volgen.</p> <p>Wanneer een school onverhoopt tijdelijk moet sluiten vanwege quarantaine of organisatorische redenen, dan wordt overgeschakeld naar onderwijs op afstand.</p>
5	Aanwezigheid in de school van personeel, ouder(s)/ verzorger(s), vrijwilligers en (externe) professionals	<p>Scholen zorgen ervoor dat op school alleen onderwijs en (onderwijsondersteunende) zorg van leerlingen plaatsvindt. Activiteiten zoals teamvergaderingen, studiedagen, vieringen of ouderavonden vinden op afstand plaats, dus niet op school.</p> <p>Schoolbesturen kunnen hun personeel niet verplichten aanwezig te zijn voor andere zaken dan lesgeven.</p> <p>Gezien de huidige ontwikkelingen wordt van scholen gevraagd zeer kritisch af te wegen in hoeverre de aanwezigheid van ouder(s)/ verzorger(s), vrijwilligers en/of (externe) professionals strikt noodzakelijk is. Indien de school besluit externen toe te laten dan zal zij <u>de gezondheidscheck</u> moeten hanteren en de algemeen geldende afstand- en hygiënemaatregelen. Ook voor bezoekers in de school geldt de verplichting om een mondneusmasker te dragen tijdens het verplaatsen in de school.</p>
6	Oudergesprekken en ouderavonden	<p>Zie punt II-4.</p>

III In en rondom schoolgebouw		
1	Schoolplein	<ul style="list-style-type: none"> Op het schoolplein geldt eveneens de 1,5 meter afstand tussen iedereen en het plein wordt zoveel mogelijk ingedeeld om contactmomenten te beperken. Tijdens verplaatsingen (naar en van het schoolplein) wordt een mondneusmasker gedragen (tenzij dit niet mogelijk is).
2	Looproutes in de school	Scholen worden geacht bij de doorstroom in het gebouw zo veel als mogelijk te doen om contactmomenten te beperken. Garderobes en kantines worden zoveel mogelijk ingedeeld. Kijk naar de mogelijkheden voor het instellen van looproutes, zoals het kunnen passeren van elkaar op 1,5 meter of éénrichtingsverkeer, en het inrichten van groepsruimtes.
3	Lesruimtes	De school zorgt ervoor dat leerlingen die fysiek onderwijs krijgen waar mogelijk 1,5 meter afstand tot elkaar kunnen houden. Ook kan worden vermeld hoeveel medewerkers in een ruimte mogen zijn, om het aantal medewerkers in een ruimte zoveel mogelijk te beperken.
4	Na schooltijd	<ul style="list-style-type: none"> Na school gaat iedereen direct naar huis. Bij het benutten van de schoolaccommodatie voor andere activiteiten dan onderwijs: als de schoolaccommodatie ná schooltijd gebruikt wordt door/verhuurd wordt aan externen, dan gelden de regels voor bijeenkomsten in binnenruimtes (max. 30 personen met inachtneming van 1,5 meter afstand). <p>Zie voor meer informatie: rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/algemene-coronaregels/regels-voor-binnen-en-buiten.</p>
5	Pauzebeleid	<ul style="list-style-type: none"> Het is verplicht om contactmomenten zoveel mogelijk te beperken. Pauzes (voor leerlingen en onderwijspersoneel) kunnen gespreid worden of er kunnen meerdere pauzeruimtes worden ingericht, de school bekijkt hoe ze aan deze verplichting het beste kunnen voldoen. Stimuleer de leerlingen om niet onnodig te lopen tijdens de pauze.
6	Leerlingenvervoer	<p>De gemeente organiseert het leerlingenvervoer voor leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs op de reguliere wijze. Hiervoor gelden de volgende regels:</p> <ul style="list-style-type: none"> De chauffeur doet voor de rit een gezondheidscheck bij de leerlingen. Leerlingen hoeven geen 1,5 meter afstand te bewaren tot elkaar. Wel moeten ze zoveel mogelijk afstand bewaren tot de chauffeur. Als de 1,5 meter afstand mogelijk is, zijn er geen extra maatregelen nodig. Leerlingen dragen zoveel als mogelijk een mondneusmasker. De chauffeur draagt een chirurgisch mondneusmasker die hij/zij van de werkgever ontvangt. Indien ouders/verzorgers hun kinderen brengen/halen, dan wordt scholen geadviseerd om ouders/verzorgers erop te wijzen buiten school te blijven, een mondneusmasker te dragen en afstand tot elkaar te houden. <p>Protocol leerlingenvervoer</p> <ul style="list-style-type: none"> De gezondheidscheck vormt de basis voor de beslissing om een leerling te vervoeren. Dit betekent dat leerlingen met klachten (neusverkouden en/of hoesten en/of koorts) of leerlingen die gezinscontacten met deze klachten hebben, niet vervoerd kunnen worden. Voor overige aanwijzingen wordt verwezen naar het protocol Veilig leerlingenvervoer en veilig vervoer ten behoeve van de kinderopvang van het KNV (hoofdstuk 2.B): knv.nl/coronaprotocollen.

III In en rondom schoolgebouw		
7	Ventilatie	<ul style="list-style-type: none"> De ventilatie (luchtverversing) dient in elke verblijfsruimte te voldoen aan de eisen in het Bouwbesluit en aanvullende richtlijnen en te passen bij de gebruiksfunctie en bezettingsgraad van de ruimte. Lucht lokalen en andere ruimtes meerdere keren per dag door ramen en deuren 10-15 minuten per keer tegenover elkaar open te zetten (als er geen personen in de ruimte aanwezig zijn). Als recirculatie toegepast wordt, draag er dan zorg voor dat bij gemeenschappelijke ruimtes ook voldoende verse buitenlucht wordt toegevoegd. Recirculeren (zonder voldoende luchtverversing) is geen vervanging voor ventileren. Vermijd verder het ontstaan van luchtstromen door mobiele (zwenk)ventilatoren en airco's in gemeenschappelijke ruimtes. Indien er geen andere mogelijkheid is tot verkoeling, zorg er dan voor dat er geen luchtstroom van persoon naar persoon gaat. Voor een volledig overzicht van richtlijnen en de handreiking rondom ventilatie wordt verwezen naar https://www.lesopafstand.nl/lesopafstand/richtlijnen/ventilatie/en naar de algemene richtlijnen van het RIVM (lci.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19).

IV Gezondheid		
1	Medisch handelen/ zorgverlening	<p>Uitgangspunt is dat het 1,5 meter afstandscriterium zoveel als mogelijk wordt gehanteerd tussen iedereen.</p> <ul style="list-style-type: none"> De medische protocollen die gangbaar zijn binnen de school, blijven gewoon van kracht. Voor medisch handelen/zorgverlening – zoals ADL of toiletgang ondersteuning – worden extra persoonlijke beschermingsmiddelen zoals een niet-medisch mondneusmasker geadviseerd. Indien een individueel personeelslid behoefte heeft aan persoonlijke beschermingsmiddelen, kan in die situatie een persoonlijke afweging gemaakt worden. Vraagt het medisch handelen/zorgverlening langere tijd in de directe nabijheid van de leerling (binnen 30 cm van het gelaat, langer dan 3 minuten), dan adviseert het RIVM een medisch mondneusmasker. Leerlingen die vanwege hun beperking en/of specifieke medische achtergrond een extra gezondheidsrisico lopen: bij vragen of twijfel treden ouders/verzorgers in overleg met de behandelend arts van de leerling voor advies of de schoolgang voor hun kind in deze situatie veilig is. Ten aanzien van de verplichting tot het dragen van een mondneusmasker: Bij een deel van de leerlingen (specifieke doelgroepen) in het voortgezet speciaal onderwijs is het dragen van een mondneusmasker niet realistisch, ook niet wanneer de 1,5 meter afstand niet gehanteerd kan worden. Hierbij moet gedacht worden aan leerlingen die vanwege hun beperking en/of zorgbehoefte sterk afhankelijk zijn van nabijheid en/of gelaatsuitdrukkingen. Het is aan het bevoegd gezag in het voortgezet speciaal onderwijs om in overleg met de commissie van begeleiding de ouders/verzorgers te adviseren in welke situaties het dragen van een mondneusmasker voor hun kind niet haalbaar is. Daarnaast gelden voor zorgmedewerkers de uitgangspunten persoonlijke beschermingsmiddelen bij verzorging, verpleging of medische behandelingen buiten het ziekenhuis. Zie verder: lci.rivm.nl/covid-19/PBMBuitenziekenhuis.
2	Thuisblijfregels algemeen (leerlingen en personeel)	<p>De school past de adviezen en richtlijnen van het RIVM toe. lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index_Ziekte--Besmettelijkheid.</p> <p>Vanaf 1 juni 2020 moet iedereen in Nederland met de volgende klachten thuis blijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> Verkoudheidsklachten: Neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn. Zie hiervoor: lci.rivm.nl/langdurig-neusverkouden-kinderen. Hoesten. <p>Tekst gaat verder op de volgende pagina.</p>

IV Gezondheid

2	Thuisblijf regels – gezondheid leerlingen	<p>Vervolg.</p> <ul style="list-style-type: none">• Verhoging of koorts > 38°C.• Moeilijk ademen/benauwdheid.• Plotseling verlies van reuk of smaak (zonder neusverstopping). <ul style="list-style-type: none">• Personeelsleden en leerlingen met klachten, die passen bij COVID-19, zoals verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn) koorts, benauwdheid of (meer dan incidenteel) hoesten laat zich testen en blijft thuis tot de uitslag van de test bekend is.• Heeft de leerling/personeelslid ook koorts en/of benauwdheid? Dan blijft iedereen in het huishouden thuis.• Indien een leerling/personeelslid positief is getest: diegene blijft thuis in isolatie uitzieken tot minstens 7 dagen na start van de symptomen EN is minstens 24 uur klachtenvrij. Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/leefregels.• Als iemand in het huishouden van de leerling/personeelslid naast milde COVID-19 klachten ook koorts boven 38 °C en/ of benauwdheidsklachten heeft, blijft de leerling/personeelslid ook thuis. Deze huisgenoot zal zich moeten laten testen. In afwachting van de uitslag blijft de leerling thuis.• Als iemand in het huishouden van de leerling/personeelslid getest is voor COVID-19 en een positieve uitslag heeft, dan moet de leerling/personeelslid tot 5 dagen na de testafname thuis in quarantaine blijven. Indien de huisgenoot dan nog geen klachten heeft ontwikkeld, mag de leerling/personeelslid 5 dagen na de testafname weer naar school. Krijgt de huisgenoot wel klachten dan blijft de leerling/personeelslid 10 dagen na het laatste nauwe contact met deze persoon thuis in quarantaine. Vanaf dag 5 van de quarantaine kan de leerling/personeelslid getest worden en bij een negatieve test mag hij uit quarantaine. Hij/zij moet wel zijn/haar gezondheid in de gaten houden en contact met kwetsbaren tot en met de 10de dag vermijden. Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/COVID-19-bco.• Als de leerling/personeelslid een nauw contact is geweest van een bevestigde COVID-19 patiënt dan moet de leerling/personeelslid 10 dagen in thuisquarantaine na het laatste contact van langer dan 15 min. op minder dan 1,5m afstand. Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/informatie-nauwe-contacten-patient.• Als de leerling/personeelslid een nauw contact is geweest van een bevestigde COVID 19 patiënt is er de mogelijkheid om op de 5^e dag na dit laatste contact getest te worden. Bij een negatieve uitslag kan de geteste leerling/personeelslid vervolgens zijn quarantaine beëindigen. Alertheid op het ontstaan van eventuele klachten blijft geboden tot 10 dagen na het laatste nauwe contact. Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/COVID-19-bco.• Als de leerling/personeelslid geen 1,5 meter afstand houdt, moet hij/zij thuisblijven tot 10 dagen nadat de bevestigde patiënt/ huisgenoot weer uit isolatie mag. De GGD licht dit toe. Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/informatiebriefhuisgenootthuis. <p>Iedereen met één of meer van bovengenoemde klachten kan zich laten testen. Zie m.b.t. de instructies ook rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen.</p> <ul style="list-style-type: none">• Wanneer een leerling/personeelslid gedurende de dag klachten ontwikkelt zoals hierboven genoemd, gaat de leerling naar huis.• Gebruik geen temperatuurmeting als indicator. Een temperatuurmeting bij twijfel kan juist onduidelijkheid geven. Zonder uitzondering moet een leerling of personeelslid met klachten naar huis.
---	--	---

IV Gezondheid		
3	Thuisblijfregels – gezondheid specifiek voor leerlingen	<ul style="list-style-type: none"> Als de leerling koorts en/of benauwdheidsklachten heeft dan worden eventuele broers/zussen hierover geïnformeerd en gaan ook naar huis. Leerlingen die behoren tot een risicogroep kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/verzorger(s) in overleg met de school). Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/richtlijnen/ covid-19#index_Risicogroepen. Leerlingen van wie gezinsleden tot een risicogroep behoren kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs (beslissing van ouder(s)/verzorger(s) in overleg met de school).
4	Thuisblijf regels – gezondheid specifiek voor personeel	<ul style="list-style-type: none"> Medische informatie van de medewerker wordt niet gedeeld met de werkgever of collega's. De arbo-/bedrijfsarts kan hierbij betrokken worden. Personeelsleden met klachten nemen contact op met de arbo-/bedrijfsarts. Voor personeelsleden die werken met kwetsbare doelgroepen met een verhoogd risico op complicaties geldt: vermijd contacten gedurende de gehele tien dagen, onafhankelijk van de negatieve testuitslag. <p>Testen en werken</p> <ul style="list-style-type: none"> Medewerkers met coronagerelateerde klachten worden getest conform het landelijk testbeleid. Medewerkers met klachten nemen contact op met de arbo-/bedrijfsarts. Is deze er niet, meld je dan bij de regionale GGD. Je blijft thuis tot de uitslag bekend is (overleg met werkgever over welke werkzaamheden je eventueel vanuit huis kunt doen). <p>Risicogroepen/zorgen</p> <ul style="list-style-type: none"> Medewerkers die tot een risicogroep behoren kunnen in principe hun normale werkzaamheden uitvoeren. Zie voor meer informatie Aandachtspunten rondom kwetsbare werknemers. Medewerkers die in een risicogroep vallen, kunnen worden vrijgesteld van werk op school (keuze medewerker in overleg met de bedrijfsarts of behandelaar en werkgever). Over de invulling van het werken op afstand voert de medewerker overleg met de werkgever. Zie voor meer informatie: lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19#index_Risicogroepen. Medewerkers met gezinsleden die in een risicogroep vallen, kunnen worden vrijgesteld van werk op school (keuze medewerker in overleg met de werkgever). Over de invulling van het werken op afstand voert de medewerker overleg met de werkgever. Een medewerker die niet tot de risicogroep behoort maar zich wel ernstig zorgen maakt, gaat hierover in gesprek met zijn werkgever. In dat gesprek wordt beoordeeld of tot afspraken gekomen kan worden over de precieze invulling van de werkzaamheden. <p>Zwangerschap</p> <ul style="list-style-type: none"> Een personeelslid dat 28 weken of meer zwanger is moet 1,5 meter afstand tot alle anderen houden. Dit leidt er in de meeste situaties in de praktijk toe dat dit personeelslid vanaf het derde trimester ander werk moet doen waarbij wel afstand gehouden kan worden. Meer informatie over zwangerschap, werk en COVID-19 is te vinden op: lci.rivm.nl/zwangerschap-werk-en-covid-19.
5	Thuisquarantaine na een verblijf in het buitenland	<p>Ouders, onderwijspersoneel en leerlingen in het vso krijgen - net als iedereen in Nederland - na een verblijf in een land waar code oranje of rood geldt, of een land of gebied dat tijdens de vakantie wijzigt van code geel naar code oranje of rood, het dringende advies om 10 dagen in thuisquarantaine te gaan bij terugkomst. Vanaf 5 dagen na terugkomst kan men zich laten testen. Is de test negatief? Dan kan de quarantaine worden opgeheven.</p> <p>Zie voor meer informatie: rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/vakantie-in-eigen-land-en-reizen-naar-het-buitenland.</p> <p>Tekst gaat verder op de volgende pagina.</p>

IV Gezondheid			
5	Thuisquarantaine na een verblijf in het buitenland	Vervolg. Geldt het dringende advies voor thuisquarantaine, dan mag diegene niet op school of op het schoolplein komen. Op basis van haar zorgplicht voor de veiligheid op school mag een school personen wegsturen die dit advies niet in acht nemen.	
6	Bron- en contactonderzoek	<p>Als er een besmetting plaatsvindt bij een leerling of personeelslid van de school, volgen school, leerlingen en ouders de instructies van de GGD. Voor het tijdig signaleren en beperken van besmettingen is goed BCO cruciaal; medewerking hieraan is dus van groot belang.</p> <p><i>Verplicht:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen voeren een goede administratie van klassenindelingen, plattegronden groepsvorming en presentie om de GGD te kunnen informeren. Let daarbij op de privacy wet- en regelgeving, zie I-7. • Alle huisgenoten (categorie 1) en nauwe contacten (categorie 2) die voortkomen uit BCO gaan tien dagen in thuisquarantaine. Dit geldt voor alle personen die hieronder vallen, ongeacht de leeftijd. Op school zijn dit klasgenoten en leraren die tijdens de besmettelijke periode (vanaf twee dagen voor de eerste ziektedag) nauw contact hebben gehad met de persoon die positief is getest. • Leerlingen en onderwijspersoneel die als nauw contact (categorie 2) worden gezien, kunnen zich zo snel mogelijk én op dag 5 na het laatste contact met een besmet persoon laten testen in een GGD-teststraat. Blijkt uit de test op dag 5 na het laatste contact dat de persoon niet besmet is, dan mag deze persoon weer naar school. Testen is altijd op basis van vrijwilligheid. Kiest de persoon ervoor om op dag 5 na het laatste contact geen test af te laten nemen, dan blijft de persoon gedurende de rest van de quarantaineperiode (tien dagen na het laatste contact met de besmettelijke persoon) thuis. Daarnaast wordt een persoon in quarantaine dringend geadviseerd om zich bij het ontstaan van klachten te laten testen, ook als een eerdere test negatief was. • Wanneer een school heeft georganiseerd dat leerlingen alleen contact hebben met een deel van de klas door vaste groepen te vormen, kan de GGD bepalen dat de overige vaste groepen kunnen worden beschouwd als overige contacten (categorie 3). Hierbij zijn de GGD-instructies leidend. • Voor overige contacten (categorie 3) geldt dat zij niet in thuisquarantaine hoeven. Zij kunnen wel een test laten afnemen op of na dag 5 na het laatste contact met de besmette persoon. Ook kunnen zij zich zo snel mogelijk na het contact met de besmettelijke persoon laten testen. Daarnaast is het dringende advies om bij het ontstaan van klachten tijdens de 10 dagen na het contact met de besmettelijke persoon zich te laten testen, ook als een eerdere test negatief was. <p><i>Geadviseerde maatregel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen zoeken contact met de GGD om vooraf afstemming te zoeken over noodzakelijke informatie voor BCO, groepsvorming, contactpersonen (team onderwijs en jeugd, preventiemedewerker van de school) en snelle communicatie. • Zie aanbevelingen onder cohortering, waardoor mogelijk minder personen in quarantaine hoeven bij een besmetting. 	
7	Testen	<p>Testen is altijd vrijwillig. Daarnaast geldt dat niemand kan worden verplicht om de uitslag van een test met de school te delen.</p> <p>Voorrang bij GGD teststraat voor onderwijspersoneel Onderwijspersoneel in het funderend onderwijs krijgt - na toestemming van de schoolleider - toegang tot de voorrangprocedure COVID-19 bij de GGD. De voorrangprocedure is uitsluitend bedoeld voor het opvangen van uitval van onderwijstijd waarmee de continuïteit van het primair proces in gevaar komt.</p> <p>Zelftesten voor onderwijspersoneel en leerlingen Scholen ontvangen zelftesten vanuit OCW. Voor het onderwijspersoneel kunnen deze preventief en risicogericht ingezet worden. Voor leerlingen geldt dat alleen risicogericht getest wordt. Zie www.zelftesteninhetonderwijs.nl voor meer informatie.</p>	

V Capaciteit			
	1	Beschikbaarheid personeel	Bij afwezigheid van personeel wordt (indien mogelijk) vervangen.
	2	Meldpunt	Een school meldt een tijdelijke schoolsluiting bij de Onderwijsinspectie via het <u>meldpunt</u> .

VI Opgang			
	1	Opgang leerlingen	Wanneer er sprake is van sluiting vanwege organisatorische redenen, komen leerlingen in een kwetsbare positie, leerlingen van ouders met een cruciaal beroep, voor-examen- en examenleerlingen en leerlingen die praktijkgericht onderwijs volgen wel zoveel als mogelijk naar school.